

Poročilo

Navodila pisanja zaključnega dela in poročil v LATEXokolju

Avtorji:

D. ŽAGAR, A.S. GRM IN F. DIMC

Kazalo

1	Uvo	pd	1		
2	Postavitev delovnega LATEXokolja v OverLeaf aplikaciji 2.1 Nastavitve				
3	Osn	novna navodila za pisanje v LAT _E Xokolju	4		
	3.1	Navodila za sestavo naloge	4		
	3.2	Pravilna izbira programa in smeri	4		
	3.3	Sestavljanje poglavji	5		
	3.4	Izdelava tabel, vnos slike, enačbe in priloge	5		
		3.4.1 Tabele	6		
		3.4.2 Slike	6		
		3.4.3 Enačbe	6		
		3.4.4 Seznami	7		
		3.4.5 Opombe pod črto	7		
	3.5	Citiranje, povzemanje in seznam uporabljene literature	8		

NAVODILA IATEX ©2025 AVTORJI

1 Uvod

Pričujoča navodila bodo kažipot za študente na ULFPP, ki bodo svoja poročila in naloge pisali v LATEXokolju.

LATEX je okolje, ki ga uporablja večina najbolj znanih tehničnih univerz za pisanje poročil in zaključnih nalog in s tem tudi FPP kot tehnična fakulteta, je edinstveno okolje za procesiranje teksta. Znotraj imamo skoraj neomejene možnosti formatiranja teksta. Predvsem je pravilo, tisto kar postavimo in vidimo, bo vedno tako.

Obdelava teksta potrebuje prevajalnik, ki si ga lahko namestimo na lastnem računalniku. Tako imamo različne sisteme

- MikTeX (https://miktex.org) je dostopen za vse operacijske sisteme, vendar se ga največ uporablja prav v Windows OS,
- TexLive (https://www.tug.org/texlive) je drugo tako splošno okolje, ki pa se ga največ uporablja v Linux OS in Mac OS,
- LaTeX projekt (https://www.latex-project.org) je spet tako splošno okolje za vse OS.

Druga stvar je editor v katerem naj bi tekst urejali. Najbolj priporočamo prav TexStudio, imamo pa udi druga okolja

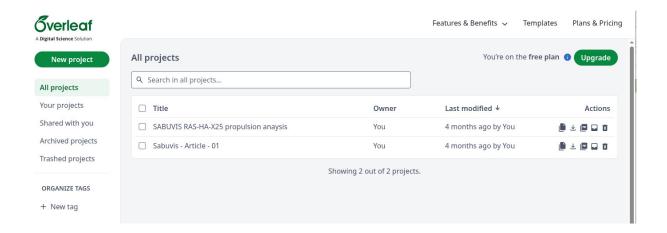
- TexStudio (https://www.texstudio.org)
- VisualStudio (https://marketplace.visualstudio.com/items?itemName=James-Yu.latex-workshop)
- TexMaker (https://www.xm1math.net/texmaker)
- TexPage (https://www.texpage.com/)
- ...

Vse tole si je potrebno inštalirati na lastnem računalniku. Če niste prevelik navdušenec nad tem, obstaja pa profesionalna spletna aplikacija, ki omogoča tudi brezplačno storitev. To je za začetek najbolje. To je spletna aplikacija OverLeaf (https://www.overleaf.com). Kar je lepota OverLeaf okolja je, da lahko dokument delite z drugimi, kot je na primer vaš mentor in s tem omogočite direktno vnašanje pripomb. Podpira tudi Review način, kjer lahko sledite vsem popravkom in jih sprejemate, zavračate, komentirate in podobno.

2 Postavitev delovnega LATEXokolja v OverLeaf aplikaciji

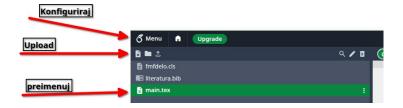
Spletno okolje OverLeaf je dosegljivo preko naslova https://www.overleaf.com. Tukaj se registrirate kot uporabnik in potem lahko kar pričnete z delom.

Ko ste enkrat registrirani, se vam odpre osnovno okno, kjer so prikazani vsi vaši projekti

Kliknete na New projekt in ustvarite nov latex projekt. Ponudijo se vam različne možnosti, kjer je najbolje izbrati Blank project in uvozite predlogo FPP.

Uvažanje je enostavno, samo kliknete na ikono za upload

in uvozite tri datoteke:

- fpptemplate.cls
- literatura.bib
- main.tex
- sklep_kzsz.pdf

in naredite si še mapo figs, kamor boste nalagali slike. V naslednjem koraku preimenujte datoteko main.tex v naloga_ime_priimek.tex. Sedaj odprite datoteko

naloga_ime_priimek.tex

in pričnete lahko z delom.

Navodila IATeX ©2025 Avtorji

2.1 Nastavitve

Preden pričnete resno z delom, dejte pogledat ali so vse nastavitve prave. Nastavitve preverite s klikom na Menu.

Compiler mora biti obvezno nastavljen na pdfLatex, drugače ne bo delalo.

Pdf datoteko lahko snamete s serverja s kliko na Menu in potem na PDF ikono. Če kliknete na ikono Source boste lahko shranili vse razen pdf datoteke. Tole je ločeno, da lahko samo pdf shranite in ga pošljete nekomu drugemu.

Da bi mentorju omogočili pregledovanje, mu je potrebo dodati pravice. To storite tako, da vaš projekt delite (Share - zgoraj desno) in mu date pravice Review ali če mu zaupate v celoti pa pravice Edit.

V Review mode (klikinte zgoraj desno Review), se bodo pokazale pripombe mentorja. Tako lahko enostavno komunicirata z mentorjem, kaj je potrebno popraviti.

Navodila IATeX (C)2025 Avtorji

3 Osnovna navodila za pisanje v LATEXokolju

3.1 Navodila za sestavo naloge

Navodila za oblikovanje zaključnih del na Fakulteti za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani vsebujejo navodila, ki se nanašajo na:

- format del, postavitev strani in jezikovni pregled,
- tisk in oštevilčenje strani,
- oblika in velikost pisave,
- številčenje poglavji,
- predpisan format postavitve tabel, slik, enačb in prilog,
- dodajanje opomb v nogo,
- citiranje virov in seznam literature,
- oblikovanje,
- izjava kandidata,
- . . .

V primeru, ko zaključno delo pišete v L^AT_EXokolju, se vam ni potrebno ukvarjati z zgoraj naštetimi navodili. Preprosto, kopirate L^AT_EXpredlogo in pričnete s pisanjem.

Študentje si lahko o LATEXokolju veliko preberejo na naslednjih naslovih:

- The Not So Short Introduction to \LaTeX 2 ε (klikni na tekst), ki je v pdf formatu,
- OverLeaf projekt z pomočjo na naslovu https://www.overleaf.com/learn,
- in še mnoga ostala literatura.

OverLeaf (https://www.overleaf.com) projekt omogoča urejanje latex dokumentov kar v spletni aplikaciji. Študent si naredi račun, naredi projekt, ga odpre in začne kar z delom pisanja v FTEXu.

V primeru, da se vam pojavi črn kvadratek na skrajni desni strani, latex sistem ni mogel pravilno narediti preloma vrstice in morate sami dodati ročno prelom vrstice, ki je dvojni backslash $(\ \)$.

3.2 Pravilna izbira programa in smeri

V prvi vrstici L^AT_EXdatoteke, se nahaja ukaz

\documentclass[pomstr, tisk]fppthesis

Če želimo izbrati ustrezen program in smer, imamo naslednje možnosti:

Pomorstvo

- \documentclass[pomnav, tisk]{fppthesis}: Navtika 1. stopnja
- \documentclass[pomstr, tisk]{fppthesis}: Pomorsko strojništvo
 1. stopnja
- \documentclass[pom2, tisk]{fppthesis}: Pomorstvo 2. stopnja

Promet

- \documentclass[promuni, tisk]{fppthesis}: TPL 1. stopnja
- \documentclass[prompttl, tisk]{fppthesis}: PTTL 1. stopnja
- \documentclass[prom22, tisk]{fppthesis}: Promet 2. stopnja

Ko izberemo ustrezni študij, moramo samo pravilno izpolniti polja, ki so določena v delu označenem z besedo **METAPODATKI**. V metapodatkih morate izpolniti vsa polja s svojimi podatki. Tako se bodo ustrezno ustvarile vse prve strani.

V primeru, da bi radi dokument objavili online, izbrišete besedo tisk in tako se dokument prelevi v interaktivni brez praznih strani.

3.3 Sestavljanje poglavji

Vsa poglavja se morajo začeti na novi strani. Novo stran postavimo z uporabo ukaza za prehod na novo stran \newpage. Tako zapišemo novo poglavje

```
% **************
% *** Novo poglavje ***
% *********
\newpage
\section{Novo poglavje}
\label{sec:novo_poglavje}
```

Če želimo v poglavju narediti še podpoglavja lahko gnezdimo navzdol z uporabo ukazov

```
\subsection{Pod poglavje}
\subsubsection{Pod pod poglavje}
```

in tako naprej. Vsakemu poglavju dodamo sidro (label), s katerim se lahko nato v tekstu sklicujemo, recimo, v poglavju 3 smo zapisali navodila.

3.4 Izdelava tabel, vnos slike, enačbe in priloge

Tabele in slike (stolpični, črtni, tortni, palični in raztreseni grafi, sheme, modeli, fotografije itd.) morajo biti zaporedno oštevilčene (npr. Tabela 1, Slika 3) in naslovljene. Naslov tabele je nad njo, levo poravnan. Naslov slike je pod njo, sredinsko poravnan. Formule v besedilu zaporedno številčimo tako, da ob desnem robu strani v oklepaju zapišemo zaporedno številko formule.

Če je tabela ali slika prevzeta iz literature, mora biti tik pod tabelo ali sliko natančno naveden vir (velikost pisave vira: 9; sredinska poravnava); če je formula prevzeta iz literature, mora biti v besedilu, ki se na formulo nanaša, naveden njen vir (kot je navedeno v poglavju 6. Citiranje, povzemanje in seznam uporabljene literature).

Tabele, slike in formule morajo biti postavljene na mesta, kamor vsebinsko sodijo, hkrati pa morajo biti v besedilu omenjene tako, da se navede njihova številka (npr. glej tabelo 1).

NAVODILA IAT_EX ©2025 AVTORJI

3.4.1 Tabele

Primer lepe formatirane tabele:

Tabela 1: Primerjava med tovornima pristaniščema Koper in Reka.

	Pretovor	TEU	${f TEU/dvigalo}$	m3
Koper	353,880	88,470	594	12
Rijeka	168,777	42,194	328	6

Vir:(Beškovnik in Twrdy, 2009)

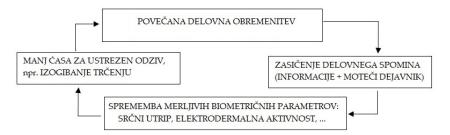
V tabeli zapisujemo podatke v vrsticah, kjer posamezne stolpce ločimo z znakom "&". Konec vrstice zaključimo z dvojnim back-slash znakom "\\".

Postavitev table na strani dosežemo s črko v oglatem oklepaju za \begin{table}, kjer imamo možnosti

- [h] here ali tukaj, to je točno tam, kjer se nahaja med tekstom,
- [t] top ali zgoraj, tabelo namestimo na zgornji del strani. To je ponavadi najbolje,
- [b] bottom ali spodaj, tabelo postavimo na spodnji del strani.

3.4.2 Slike

Slike vnašamo zelo preprosto, kjer je okolje figure. Če le lahko naj bodo slike ali v pdf ali v jpg formatu.

Slika 1: Slika prikazuje nekaj, bla bla bla.

Širino slike določamo s faktorjem, ki stoji pred \linewidth, kjer je \linewidth širina okvirja teksta na strani. Enako se lahko na sliko preprosto sklicujemo v tekstu, recimo: Slika 1 prikazuje bla bla bla.

3.4.3 Enačbe

V La pisanje enačb zelo preprosto. Za pisanje enačb lahko uporabimo več različnih okolji: equation, equnarray, align, split, cases, array, ... Vsako okolje ima svoje namen, kako izpisujemo enačbe.

Recimo, zelo veliko o pisanju v latexu si lahko študent pogleda na različnih lokacijah, ki smo jih navedli v začetku. V teh navodili so tudi lepo opisani postopki za pisanje enačb.

Enako se enačbe številčijo s številkami, ki so v oklepajih. to je v latexu avtomatsko. Če ne želimo številke damo na koncu imena okolja zvezdico *.

Primeri:

$$E = m c^2 \tag{1}$$

\begin{equation}
E = m \: c^2
\label{eq:einstain}
\end{equation}

ali brez številke, če je enačba le pomožna kot del izpeljave

$$E = m c^2$$

\begin{equation*}
E = m \: c^2
\end{equation*}

Enačbe lahko enako kličemo po referenci, recimo Einštajn je zapisal nekaj zelo znanega v enačbi (1). V zgornjem primeru se je kot razmak med znaki uporabila kombinacija backslash in dvopičja (\:).

3.4.4 Seznami

Seznam tabel (preglednic), seznam slik (ilustracij, grafov, črtežev, fotografij) in seznam formul naj vsebuje spisek z zaporednimi številkami in naslovi vseh tabel, slik in formul. Omenjeni seznami sledijo seznamu virov/ literaturi (seznam literature sledi zaključku). Priloge so oštevilčene, naslovljene in označene z arabskimi številkami (npr. Priloga 1: Vzorec pisma o pripravljenosti). Priloge umestimo za seznami tabel, slik in formul. Prilogam ni obvezno oštevilčiti strani. Številčenje strani prilog je prepuščeno oceni avtorja dela, glede na število, vrsto in obliko prilog.

Seznami slik in tabel niso obvezni!

3.4.5 Opombe pod črto

V opombah pod črto se sproti navajajo vsebinske opombe. Mesto v besedilu, na katero se nanaša opomba, in opomba pod črto se označujeta s številko. Številčenje opomb je zaporedno od začetka do konca besedila z arabskimi številkami.

Opombo lahko zapišemo preprosto z uporabo funkcije \footnote, kjer je primer: Recimo, Joseph Louis Gay-Lussac¹ je odkril mnogo zanimivih stvari.

 $^{^1\}mathrm{Francoski}$ fizik, 1778–1850

3.5 Citiranje, povzemanje in seznam uporabljene literature

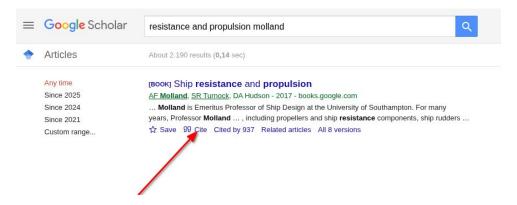
V primeru, da avtor besedila uporabi pri pisanju vsebine, ki niso njegovo lastno delo, to vedno označimo s citatom oziroma sklicem na primernem mestu v besedilu in to ne glede na vir (knjiga, revija, zbornik, časopis itd.). To velja tako za neposredne navedke (citiranje) kot tudi za uporabo idej in ugotovitev drugih avtorjev z lastnimi besedami (povzemanje). Neposredni navedki so vključeni v besedilo brez presledka ali nove vrstice. Začetek in konec navedka sta označena z dvojnimi narekovaji (»«). Na koncu navedka mora biti natančno naveden vir po pravilih za navajanje literature. Recimo v IATEXokolju je to preprosto, če uporabljate okolje bibtex in posebno datoteko, kamor zapisujete vire.

Enostavno zbiranje virov ja preko strani https://scholar.google.com/ (GS), kjer lahko iščete vire. Recimo zanima nas knjiga

Ship resistance and propulsion, avtorjev A.F. Molland, S.R. Turnock in D.A. Hudson (2017)

V GS iskalnik vpišemo iskani niz in dobimo kot rezultat, kot je prikazano na sliki 2.

Če sedaj kliknemo na tekst Cite, kamor kaže puščica, dobimo možnost izpisa vseh podatkov o viru, ki ga uporabimo za vnos v naš latex podatkovni sistem virov.

Slika 2: Rezultat iskanja v GS

Sedaj izberemo opcijo BibTex in podatke shranimo v našo datoteko literatura.bib, ki se nahaja v isti mapi kakor latex datoteka diplomske naloge.

Podatke označimo in jih skopiramo v datoteko. Zelo preprosto. Vir sedaj citiramo z uporabo ukaza cite, recimo \cite{molland2017ship} [?].

Potem imamo recimo sklicevanje na več knjig [? ? ?], in pa referata [?]. V primeru članka z več avtorji [?] ali pa internetnega vira [?] ali [?].

NAVODILA IAT_EX ©2025 AVTORJI

Slika 3: Podatki o viru